

**AIŠKINAMASIS RAŠTAS**  
**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS TIKSLINIŲ KOMPENSACIJŲ ĮSTATYMO**  
**NR. XII-2507 12 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO**

**1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai:**

Šiuo metu pagal esamą tvarką asmenys, gydomi palaikomojo gydymo ir slaugos asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiančiose asmens sveikatos priežiūros įstaigose ar jų padaliniuose (toliau – Įstaigos), turi pateikti informaciją savo deklaruotos gyvenamosios vietos savivaldybės administracijai. Dažnai pasitaiko atvejų, kai asmenys, patekę į minėtas Įstaigas kitos savivaldybės teritorijoje nei jų deklaruota gyvenamoji vieta, apie pasikeitimą neinformuoja atsakingų asmenų, dėl nežinojimo arba dėl sąmoningo piktnaudžiavimo su tikslu toliau gauti jiems nebeprisiklausančias tikslines kompensacijas. Savivaldybių administracijos informacija apie faktinį tikslinių kompensacijų gavėjų skaičių dažnai pasiekia pavėluotai, o galimybės susigrąžinti permoką yra dvi: iš bet kurios kitos asmens gaunamos išmokos, mokamos savivaldybės administracijos, arba teismo tvarka, kas reikalauja papildomų laiko ir lėšų resursų.

Lietuvos Respublikos tikslinių kompensacijų įstatymo Nr. XII-2507 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektu siekiama užtikrinti, kad savivaldybių administracijų struktūriniai vienetai, administruojantys tikslinių kompensacijų skyrimą ir mokėjimą, vykdytų kontrolę, pavesdami savivaldybių gydytojams tikrinti ir atnaujinti duomenis, neatlygintinai suteikiant prieigą prie Elektroninės sveikatos paslaugų ir bendradarbiavimo infrastruktūros informacinės sistemos, kad jie galėtų disponuoti tikslinių kompensacijų gavėjų faktiniu skaičiumi. Kai šie duomenys bus prieinami atsakingiems asmenims Elektroninės sveikatos paslaugų ir bendradarbiavimo infrastruktūros informacinėje sistemoje, tai pacientai bus atleisti nuo asmeninės atsakomybės dėl informacijos pateikimo apie savo buvimo vietą. Šiam tikslui įgyvendinti yra teikiamas Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 65 straipsnio 4 dalies papildymas, sukonkretinant savivaldybės gydytojų funkcijas, kurie kartą per mėnesį, bendradarbiaudami su savivaldybių administracijų struktūriniais vienetais, administruojančiais tikslinių kompensacijų skyrimą ir mokėjimą, rengia ir teikia informaciją apie pacientus, kuriems teikiamos paslaugos kitų savivaldybių teritorijose esančiose Įstaigose.

Numatomu teisiniu reguliavimu yra siekiama tikslinių kompensacijų gavėjų duomenų faktinės kontrolės – skaičiaus pagal deklaruotą gyvenamąją vietą.

**2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai:**

Šį projektą inicijavo ir parengė Seimo nariai Rimantė Šalaševičiūtė, Aurelijus Veryga, Tomas Tomilinas, Laima Mogenienė, Laima Nagienė, Linas Kukuraitis.

**3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai:**

Pagal šiuo metu galiojantį Tikslinių kompensacijų įstatymo Nr. XII-2507 12 straipsnį, galimybė tikslinti paramos gavėjų faktinius duomenis nėra numatyta, nes tam yra būtina prieiga prie Elektroninės sveikatos paslaugų ir bendradarbiavimo infrastruktūros informacinės sistemos.

Minėto straipsnio pakeitimu ir papildant Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 65 straipsnio 4 dalį, siekiama sudaryti galimybę savivaldybių gydytojams turėti nuolat atnaujintą informaciją apie paciento buvimo vietą ir sveikatos būklę.

**4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama:**

Siūloma Tikslinių kompensacijų įstatymo Nr. XII-2507 12 straipsnio 1 dalį papildyti, neatlygintinai užtikrinant naujausios informacijos prieinamumą savivaldybių gydytojams tikslinių kompensacijų skyrimo ir mokėjimo tikslais iš Elektroninės sveikatos paslaugų ir bendradarbiavimo infrastruktūros informacinės sistemos.

Siūloma Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 65 straipsnio 4 dalies pakeitimu papildyti savivaldybių gydytojų funkcijas, kad jie kartą per mėnesį, bendradarbiaudami su savivaldybių administracijų struktūriniais vienetais, administruojančiais tikslinių kompensacijų skyrimą ir mokėjimą, rengia ir teikia jiems informaciją apie pacientus, kuriems teikiamos paslaugos kitų savivaldybių teritorijose esančiose įstaigose.

Tikėtina, kad, priėmus šių įstatymų projektus, savivaldybių gydytojai turės galimybę kas mėnesį atnaujinti duomenis apie tikslinių kompensacijų gavėjų skaičių ir sveikatos būklę jų savivaldybėse, todėl tikslinių kompensacijų mokėjimas bus taiklesnis ir atitiks realų poreikį.

**5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta:**

Neigiamų pasekmių nenumatoma.

**6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai:**

Įstatymas neturės įtakos korupcijai ir kriminogeninei situacijai.

**7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai:**

Įstatymo pasekmės verslo sąlygoms ir plėtrai nenumatomos.

**8. Ar įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams.**

Įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams.

**9. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios:**

Iki 2021 m. gruodžio 30 d. pavesti Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijai nustatyti tvarką, pagal kurią savivaldybių gydytojai gaus tikslinių kompensacijų gavėjų duomenis kartą per mėnesį. Taip pat parengti savivaldybių administracijų struktūrinių vienetų, administruojančių tikslinių kompensacijų skyrimą ir mokėjimą ir savivaldybių gydytojų bendradarbiavimo tvarką, kaip jie teiks informaciją apie faktinę paramos gavėjų buvimo vietą.

**10. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka:**

Įstatymo projektas parengtas laikantis nustatytų reikalavimų.

**11. Ar įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus:**

Įstatymo projektas neprieštarauja Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatoms ir Europos Sąjungos teisei.

**12. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti:**

Įstatymų pakeitimų projektams įgyvendinti lydimuosius teisės aktus iki 2021 m. gruodžio 30 d. turi parengti Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija.

**13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais):**

Įstatymo projekto įgyvendinimas padės kontroliuoti tikslinių kompensacijų poreikį, nebus viršytas faktinis tikslinių kompensacijų gavėjų skaičius, kas, tikėtina, leis tikslingiau panaudoti savivaldybių biudžetų lėšas ir sutaupyti.

**14. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados:**

Įstatymo projekto rengimo metu specialistų vertinimo ir išvadų neprašyta.

**15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis:**

„Tikslinės kompensacijos“, „sveikatos priežiūros sistema“, „slauga“

**16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai:**

Nėra.

Teikia Seimo nariai